

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 710/22
30.6.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Марине Јакић, председника већа, Ивана Илића и Ловорке Стојнов, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Снежана Стојановић, адвокат из Београда, улица Кнеза Милоша бр. 9/1, против тужене Републике Србије, Министарство правде, чији је заступник Државни правобранилац са седиштем у Београду у улици Косовска бр. 31, ради накнаде штете, вредност предмета спора 1.162.500,00 динара, одлучујући о жалбама парничних странака, изјављеним против пресуде Првог основног суда у Београду П 25952/19 од 26.11.2020. године, која је исправљена решењем Првог основног суда у Београду П 25952/19 од 26.01.2021. године, у седници већа одржаној дана 30.6.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосноване жалбе тужиоца и тужене и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П 25952/19 од 26.11.2020. године, исправљена решењем Првог основног суда у Београду П 25952/19 од 26.01.2021. године у делу става првог којим је тужена обавезана да тужиоцу на име накнаде штете због неоснованог лишења слободе плати 80.000,00 динара са затезном каматом од 26.11.2020. године, као дана пресуђења до исплате и 6.000,00 динара на име накнаде за сачињавање предлога за мирно решење спора са затезном каматом почев од дана наступања услова за извршење до коначне исплате и у ставу другом изреке.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Првог основног суда у Београду П 25952/19 од 26.11.2020. године исправљена решењем Првог основног суда у Београду П 25952/19 од 26.01.2021. године у преосталом делу става првог изреке и **ОДБИЈА** као неоснован тужбени захтев у делу у којем је на износ од 6.000,00 динара тражена затезна камата од 8.5.2015. године па до извршности пресуде.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење о парничним трошковима из става трећег изреке пресуде Првог основног суда у Београду П 25952/19 од 26.11.2020. године, исправљене решењем Првог основног суда у Београду П 25952/19 од 26.01.2021. године, тако што се **ОБАВЕЗУЈЕ** тужена Република Србија, Министарство правде да тужиоцу АА из ... на име трошкова првостепеног поступка плати 100.560,00 динара са затезном каматом

почев од дана наступања услова за извршење до коначне исплате, у року од 15 дана од дана пријема пресуде.

Свака странка сноси своје трошкове другостепеног поступка.

Образложење

Побијаном пресудом Првог основног суда у Београду П 25952/19 од 26.11.2020. године, која је исправљена решењем истог суда од 26.01.2021. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца, па је обавезана тужена да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете због неоснованог лишења слободе плати износ од 80.000,00 динара, са затезном каматом почев од 26.11.2020. године, као дана пресуђења, па до коначне исплате, као и на име накнаде материјалне штете за састав предлога за мирно решење спора у износу од 6.000,00 динара, са затезном каматом почев од 08.05.2015. године, па до коначне исплате. Ставом другим изреке одбијен је тужбени захтев тужиоца у делу у коме је тражио да суд обавезе тужену да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете због неоснованог лишења слободе, поред досуђеног износа ставом првим изреке, исплати износ од још 970.000,00 динара, са затезном каматом почев од 26.11.2020. године, као дана пресуђења, па до коначне исплате, као и на име накнаде материјалне штете за изгубљену зараду исплати износ од 105.000,00 динара, са затезном каматом почев од 19.02.2014. године, па до коначне исплате, као и на име накнаде материјалне штете за састав предлога за мирно решење спора плати износ од 5.250,00 динара поред већ досуђеног, са затезном каматом почев од 08.05.2015. године, па до коначне исплате. Ставом трећим изреке констатовано је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Тужилац је против наведене пресуде, у ставу другом и ставу трећем изреке, благовремено изјавио жалбу, из свих законом прописаних разлога. Трошкове другостепеног поступка је тражио и определио.

Тужена је благовремено изјавила жалбу против наведене пресуде у ставу првом и ставу трећем изреке, из свих жалбених разлога. Трошкове другостепеног поступка је тражила и определила.

Апелациони суд је испитао побијану пресуду, у смислу одредбе члана 386 ЗПП и одлучио као у изреци из ових разлога.

У спроведеном поступку нема битних повреда одредаба парничног поступка прописаних одредбом чл. 374 ст. 2 тач. 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности. Неосновано се жалбом тужене указује да је у првостепеном поступку учињена битна повреда одредаба парничног поступка из чл. 374 ст. 2 тач. 12 ЗПП, јер је пресуда разумљива, непротивречна и довољно образложена.

Према утврђеном чињеничном стању дана 07.11.2013. године од стране УКП, Одељења за потраге МУП РС тужилац је лишен слободе, по расписаној међународној потерници Интерпола Подгорица ради извршења казни затвора на које је правноснажно осуђен у Црној Гори. У међународној потерници је био и захтев Црне Горе да се тражено лице када буде пронађено привремено лиши слободе ради екстрадиције. Тужиоцу је решењем истражног судије Вишег суда у Београду од 07.11.2013. године, након што је саслушан, одређен притвор на основу одредбе чл. 22 ст. 1 тач. 1 Закона о

међународној правној помоћи у кривичним стварима, са образложењем да постоје околности које указују да би ако буде пуштен на слободу, био недоступан судским органима у поступку изручења, с обзиром да је боравио у ... последњи четири године, где је био пријављен код своје сестре, а издржавао се на тај начин што је водио и држао ..., док је у Основном суд у Подгорици осуђен на казну затвора коју није издржао. Истим решењем је одређено да притвор може трајати најдуже до извршења одлуке о изручењу, али не дуже од годину дана од дана притварања. Министарству правде и државне управе Републике Србије дана 10.12.2013. године достављена је молба Црне Горе за изручење тужиоца ради упућивања на издржавање шест касни затвора које су изречене пред судовима у Црној Гори. Уз молбу су достављене и наредбе Основног суда у Бијелом Пољу за издавање потернице према тужиоцу као осуђеном лицу по правноснажним пресудама тог суда, а које садржи напомену да застарелост извршења казни по пресудама наступа 25.11.2013. године, 09.12.2013. године, 23.12.2013. године и 04.02.2014. године. Притвор је тужиоцу продужен решењем Вишег суда у Београду од 13.01.2014. године, док је решењем Вишег суда у Београду од 29.01.2014. године утврђено да су испуњене законске претпоставке за изручење тужиоца правосудним органима Црне Горе, ради извршења шест казни затвора изречених пресудама Основног суда у Бијелом Пољу. То решење је преиначено решењем Апелационог суда у Београду од 19.02.2014. године, па је одбијено изручење тужиоца правосудним органима Црне Горе, с обзиром да је наступила апсолутна застарелост извршења казни по пресудама по којима је тражено изручење и истог дана тужилац је пуштен на слободу.

Тужилац је у притвору провео 105 дана и у овој парници тражи накнаду материјалне и нематеријалне штете због неоснованог лишења слободе, а пре подношења тужбе обратио се туженој захтевом за накнаду штете у мирном поступку од 8.5.2015. године о којем није одлучено.

Првостепени суд закључује да је тужиоцу законито одређен притвор применом одредбе чл. 22 ст. 1 тач. 1 Закона о међународној правној помоћи у кривичним стварима јер су у тренутку лишења слободе биле испуњене све претпоставке прописане одредбом чл. 7 ст. 1 тог закона за пружање међународне правне помоћи, па и одређивање екстрадиционог притвора као законом дозвољене мере. Домаћи суд је имао захтев за извршење казне затвора која по домаћем праву није застарела, јер је захтев поднет (између осталог) због извршења казне затвора у трајању од 6 месеци на основу пресуде Основног суда у Бијелом Пољу К. 459/09 од 08.10.2009.године, која је постала правноснажна 03.02.2010.године за коју казну је по чл. 107 ст. 6 у вези са чл. 106 ст. 6 Кривичног законика РС застаревало извршење казне затвора протеком 4 године од дана правноснажности и то дана 03.02.2014. године. Извршење казни по осталим пресудама судова у Црној Гори је застарело раније, по неким пре лишења слободе, а по неким у току екстрадиционог поступка.

По чл. 24 и чл. 25 Закона о међународној правној помоћи у кривичним стварима пре замолнице поднет је захтев за привремено лишење слободе са изјавом државе молиље да ће поднети замолницу, а замолница је поднета у року из чл. 26 истог закона, па је било законског основа за притвор све до наступања застарелости извршења последње казне у вези које је тражено изручење по прописима замољене државе. Застарелост извршења последње казне је наступила 3.2.2014. године па од 4.2.2014. године до укидања притвора 19.02.2014.године није постојао основ за лишење слободе. Тужилац је у том периоду био незаконито задржан у задтворској установи, услед

грешке екстрадиционих органа који су по службеној дужности били дужни да воде рачуна о наступању застарелости и због тога остварује право на накнаду штете као лице из чл. 584 ст. 1 тач. 4 ЗКП.

Тужилац није лице из чл. чл. 584 ст.1 тач. 1 ЗКП, (према коме је обустављен поступак, одбијена оптужба или ослобођено од оптужбе) већ лице правноснажно осуђено у својој матичној држави на казну затвора коју није издржало, кога је његова држава тражила међународном потерницом са захтевом за привремено лишење слободe од тренутка проналажења са гаранцијом да ће држави на чијој територији буде проналађен благовремено поднети замолницу за изручење ради извршења казне због које је расписана потерница, што је по сазнању да је захтеву из потернице удовољено благовремено и учинила. Замолницом је била обухваћена казна за дело за које је по кривичном закону замољене државе могла изрећи казна затвора и притвор је по наведеним одредбама Закона о међународној правној помоћи у кривичним стварима био законит, све док се по прописима Србије могла могла извршавати било која од казни у вези којих је тражено изручење. Због тога супротно тумачење жалбе није прихватљиво.

Правилно је првостепени суд одбио захтев тужиоца за накнаду материјалне штете због неоснованог лишења слободe за изгубљену зараду, јер тужилац није доказао да би у периоцу у којем је незаконито био лишен слободe по редовном току ствари, или према посебним околностима, у смислу одредбе чл. 189 ст. 3 ЗОО основано могао да очекује зараду у одређеном износу и да је она изостала због штетне радње. По одредби из чл. 231 ст. 2 ЗПП на тужиоцу је терет доказивања измаклог добитка јер од те чињенице зависи остварење захтева, па како то није могло несумњиво да се утврди из поднетих доказа, суд је правилно поступио што је о постојању те чињенице закључивао применом процесних правила о доказивању.

Висина накнаде за нематеријалну штету је правилно одмерена по критеријумима из чл. 200 ст. 1 Закона о облигационим односима, а накнада има за циљ сатисфакцију због повреде Уставом заштићених права и добара као што су слобода и права личности. Духевни болови због повреде слободe и права личности су јединствени вид штете који обухвата све штетне последице везане за личност оштећеног проистекле из неоснованог лишења слободe, па је суд према околностима случаја и трајању незаконитог лишења слободe правилно оценио да износ из става првог побијане пресуде представља правично задовољење за негативне последице повреде на личност оштећеног. Већи износ би погодовао тежњама неспојивим са циљем накнаде, а нижим се сврха накнаде не би могла постићи па су неосноване обе жалбе у погледу износа накнаде.

Одлука о камати на накнаду од 6.000,00 динара на име награде по АТ за сачињавање образложеног одштетног захтева од 8.5.2015. године и трошковима првостепеног поступка није правилна.

Подношење захтева за вансудско обештећење из чл. 588 ст. 1 ЗКП је била обавезна процесна радња ради остваривања права на накнаду штете и то је издатак настао у вези са парницом који улази у парничне трошкове у смислу чл. 150 ЗПП. На приложеној копији одштетног захтева од 8.5.2015. године, нема захтева за трошкове сачињавања тог поднеска као издатка учињеног у поступку вансудског обештећења, а није поднет ни доказ да је тужилац награду за тај поднесак платио и зато нема основа

да се исти третира као материјална штета која је настала у новцу и да се камата по чл. 186 ЗОО досуђује од дана подношења одштетног захтева надлежном органу. То је издатак, који с обзиром да споразум о накнади није закључен и да орган тужене у законском року није одлучио о захтеву који је настао у вези са парницом и улази у парничне трошкове. С обзиром да је тужилац делимично успео у парници њему по одредби из чл. 153 ст.2 ЗПП за ову парничну радњу припада 6.000.00 са затезном каматом од извршности решења о трошковима до исплате и због тога је одлука о камати на овај износ преиначена делимичним одбијањем захтева.

Одредба из чл. 153 ст. 2 ЗПП се у парницама за накнаду нематеријалне штете примењује тако што се тужиоцу који је делимично успео у спору досуђују трошкови заступања и судске таксе према вредности усвојеног захтева. Овакво тумачење се заснова на чињеници да је оштећени доказао основ захтева, а да се износ накнаде одмерава слободном оценом. Тужиоцу стога као оштећеном који је делимично успео са захтевом за накнаду нематеријане штете, а да у вези са материјалном штетом нису настали посебни трошкови, према вредности усвојеног захтева припадају трошкови првостепеног поступка по АТ у време првостепеног пресуђења на име награде за тужбу 6.000,00 динара, заступање на три одржана рочишта по 7.500,00 динара, на име награде за жалбу и посебну ревизију на пресуду П. 17888/15 по 12.000,00 динара и сразмерни део судске таксе на тужбу, првостепену пресуду, жалбу и другостепену пресуду у износу од по 5.340,00 динара, таксе на ревизију у износу од 10.680,00 динара и одлуку по ревизији у износу од 16.020,00 динара, што све износи 100.560,00 динара са затезном каматом од извршности одлуке о трошковима до исплате.

Странакама с обзиром на остварени успех не припадају тражени трошкови другостепеног поступка.

Из наведених разлога применом одредбе чл. 390, чл. 394 тач. 4 и чл. 166 у вези чл. 401 тач. 3 ЗПП одлучено је као у изреци ове пресуде.

**Председник већа-судија
Марина Јакић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић